

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/305/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1015892402
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hajdínová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1015892402.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Hajdínovej a členov senátu JUDr. Dariny Kriváňovej a JUDr. Michaely Kráľovej v právnej veci navrhovateľa: KOVOPROJEKT Bratislava a.s., so sídlom Ružová dolina 6 v Bratislave, IČO: 31 322 131, zastúpený Advokátskou kanceláriou UHAL' s.r.o., v mene ktorej koná JUDr. Maroš Uhaľ, advokát a konateľ, so sídlom Námestie SNP 6/11, Zvolen, proti odporcovi: BENESTRA, s. r. o., Einsteinova 24 v Bratislave, IČO: 46 303 502, zastúpený spoločnosťou Okenica Šula & Co. s. r. o., so sídlom Zámocká 30/7074 v Bratislave, o zaplatenie sumy 321.718,93 €, s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II. zo dňa 21. apríla 2015, č.k. 10C 216/2010-563, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Bratislava II. zo dňa 21. apríla 2015, č.k.
216/2010-563, p o t v r d z u j e .

10C

Navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť odporcovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 1.286,83 € pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia, na účet právneho zástupcu odporcu spoločnosť Okenica Šula & Co. s.r.o., so sídlom v Bratislave, do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Okresný súd Bratislava II. rozsudkom zo dňa 21.04.2015, č.k. 10C 216/2010-563, zamietol návrh na začatie konania v celom rozsahu a súčasne navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov konania vo výške 16.613,-- € a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 20.574,62 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že navrhovateľ sa návrhom podaným na súd prvého stupňa dňa 31.12.2009 voči odporcovi (pôvodne spoločnosti Dial Telecom, a.s.) domáhal vydania bezdôvodného obohatenia v sume 321.718,93 € spolu s 9 % úrokom z omeškania ročne od 20.11.2009 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že odporcovi prenajímal od roku 2001 nebytové priestory, za ktoré mu účtoval nájomné a cenu za služby spojené s týmto nájomom. Nájomný vzťah bol založený viacerými zmluvami vrátane ich dodatkov. Kontrolou spotreby elektrickej energie v nebytových priestoroch, ktoré odporca počas celej doby trvania nájomného vzťahu užíval, stále užíva, zistil, že v dôsledku nezohľadnenia koeficientu elektromerov pri meraní spotreby elektrickej energie boli odporcovi fakturované platby za túto energiu v nesprávnej výške. Chyba nenastala na jeho strane, pretože elektromery si odporca montoval na svoje technické zariadenia sám a týmto ho uviedol do omylu; v jeho prepočtoch došlo k chybe, v dôsledku ktorej bolo odporcovi účtované menej za skutočnú spotrebu elektrickej energie. Rozdiel medzi výškou fakturovaných platieb za poskytovanie elektrickej energie a cenou za jej skutočnú spotrebu predstavuje za obdobie od 29.01.2001 do 30.09.2009 sumu 339.658,26 €. Keďže ale musel túto cenu zaplatiť dodávateľovi energie, pričom ju v skutočnosti spotreboval odporca, došlo na strane odporcu k bezdôvodnému obohateniu, ktoré je povinný mu vydať. Súdnou cestou si uplatňuje len nepremičanú časť svojho nároku v sume 321.718,93

€ spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne od 20.11.2009 do zaplatenia. Vzťah medzi navrhovateľom a odporcom považuje za vzťah obchodnoprávny.

Odporca v písomnom vyjadrení k návrhu na začatie konania doručenom súdu prvého stupňa dňa 29.01.2010 navrhol návrh ako nedôvodný v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania. Uviedol, že vo všetkých nájomných zmluvách vrátane ich početných dodatkov, s výnimkou dodatku k zmluve č. N 45/2008 uzatvoreného dňa 30.09.2009, boli platby za dodávky služieb vrátane platieb za spotrebovanú elektrickú energiu dojednané paušálnou sumou za 1 m² podlahovej plochy užívaných nebytových priestorov ročne. Uvedené platby za služby vždy určoval navrhovateľ, pričom mu neoznamoval štruktúru týchto platieb, ani podiel jednotlivých dodávaných služieb na celkovej výške platieb. Nebol mu známy ani model stanovovania cien služieb v prenajímaných nebytových priestoroch. S navrhovateľom mal riadne dojednanú nájomnú zmluvu, na základe ktorej sa mu navrhovateľ zaviazal dodávať elektrickú energiu za nimi dohodnutú cenu. Medzi sporovými stranami teda existoval právny dôvod na plnenie, t.j. dodávku elektrickej energie, za ktorú odporca v súlade so zmluvou navrhovateľovi riadne platil. K bezdôvodnému obohateniu na jeho strane teda v žiadnom prípade nemohlo dôjsť. Namietol aj premičanie uplatneného nároku a vzniesol kompenzačnú námietku odôvodnenú vznikom škody v dôsledku porušenia zmluvných povinností navrhovateľa, keď nekalkuloval žalovanú sumu do cien služieb pre svojich odberateľov.

Súd prvého stupňa medzitýmnym rozsudkom zo dňa 07.06.2012, č.k. 10 C 216/2010-449, určil, že nárok navrhovateľa proti odporcovi je dôvodný a o výške nároku a o trovách konania bude rozhodnuté v konečnom rozsudku. Na odvolanie odporcu Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 30.09.2014, č.k. 3Co 445/2012-486, rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd v rámci svojho rozhodnutia uviedol, že právny vzťah medzi účastníkmi konania bol založený nájomnými zmluvami vrátane ich dodatkov. Ak sa teda poskytovanie služieb uskutočňovalo na základe týchto zmlúv, potom sa nejedná o plnenie bez právneho dôvodu a odporca tak nemohol na úkor navrhovateľa získavať bezdôvodné obohatenie. Nájomné zmluvy a ich dodatky neboli súdom vyhodnotené ako neplatné, čo ani zmluvné strany nenamietali, preto nejde ani o bezdôvodné obohatenie z neplatného právneho úkonu. Taktiež sa nejedná o prípad plnenia z právneho dôvodu, ktorý odpadol, nakoľko nájomná zmluva medzi účastníkmi konania existovala i po tom, ako bol zistený odber elektriny odporcom a ako bola zistená skutočnosť, že na technických zariadeniach odporcu sú osadené tzv. prevodové elektromery nainštalované odporcom. Nejedná sa ani o majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov, nakoľko k odberu elektrickej energie dochádzalo na základe platnej nájomnej zmluvy. Z uvedeného zostalo zrejmé, že nie sú naplnené dôvody pre aplikáciu ustanovenia § 451 Občianskeho zákonníka; z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynula skutočnosť, že cena nájmu a cena za poskytované služby bola medzi účastníkmi konania dojednaná paušálnou (fixnou) sumou a práve z nájomných zmlúv jednoznačne vyplýva vôľa účastníkov platiť za tieto služby fixnú cenu a nie cenu podľa skutočného odberu elektrickej energie. Navrhovateľ svoju vôľu, aby cena za odobratú elektrickú energiu bola fakturovaná podľa jej skutočnej spotreby, vyjadril až v dodatku č. 2 k zmluve č. N 45/2008 zo dňa 30.9.2009. Odvolací súd uzavrel, že nárok navrhovateľa nie je možné posúdiť ani ako nárok na náhradu škody, nakoľko v danom prípade pre takéto posúdenie absentuje protiprávny úkon odporcu, keď odporca osadením elektromerov neporušil zákon, ani zmluvné dojednania.

Navrhovateľ aj napriek uvedenému naďalej zotrval na podanom návrhu a v písomných vyjadreniach doručených súdu dňa 18.03.2015 a 17.04.2015 dôvodil, že jeho nárok voči odporcovi je nutné právne posúdiť ako nárok na náhradu škody. Túto škodu odporca mal spôsobiť tým, že bez jeho súhlasu dal na svoje technické zariadenia namontovať elektromery polopriameho merania, ktoré nezohľadňovali skutočnú spotrebu elektrickej energie, ale spotrebu nižšiu. Mal za to, že odporca porušil aj všeobecnú prevenčnú povinnosť predchádzať vzniku škody. Prevodové elektromery boli namontované na jeho objednávku, bol s ich fungovaním oboznámený a bol aj poučený. Mal preto vedomosť o tom, že údaje na meračoch elektrickej energie neposkytujú informácie o skutočnom odbere, a že týmto meraním vzniká navrhovateľovi značná škoda. Je pritom irelevantné, či išlo o úmyselné, alebo nedbanlivostné konanie. Taktiež uviedol, že konaním odporcu prišlo aj k porušeniu jeho zmluvnej povinnosti (čl. IV ods. 9 a ods. 16 zmlúv o nájme nebytových priestorov č. N 03/2007 a N 45/2008), pretože tak stavebné úpravy na predmete nájmu, ako aj zásahy do elektrickej inštalácie vykonal odporca bez jeho písomnej žiadosti a bez jeho súhlasu. Odvolávanie sa na akékoľvek ústne dohody je právne bezvýznamné. Tieto zásahy boli taktiež potvrdené výsluchom svedka F. V.. Medzi účastníkmi konania ide o obchodnoprávny vzťah, a preto sa spravuje príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka, ale aj ustanoveniami zákona č.

116/1990 Z.z., a teda ide o tzv. kombinovaný obchod. Podľa Obchodného zákonníka je preto potrebné posudzovať aj zodpovednostný vzťah za vzniknutú škodu na strane navrhovateľa. Napokon je konanie odporcu rozporné aj s dobrými mravmi.

Odporca vo svojom podaní, doručenom súdu dňa 30.03.2015 dôvodil, že žiadnu všeobecnú prevenčnú povinnosť neporušil. Navrhovateľom tvrdená poučovacia povinnosť o spôsobe merania elektrickej energie elektromerom nikdy neexistovala, preto ju logicky nemohol porušiť. Ekonomický dopad zmluvne dohodnutých paušálnych platieb za elektrickú energiu by u navrhovateľa bol identický aj v prípade, že by netrpel nevedomosťou o spôsobe merania prevodových elektromerov. Inštalácia a spôsob merania elektromerov sa pre ich vzájomný zmluvný vzťah stali relevantnými až v okamihu prechodu na systém platieb zohľadňujúcich skutočnú spotrebu elektrickej energie, ku ktorému došlo až prijatím dodatku k nájomnej zmluve. Vznik akejkoľvek finančnej straty na strane navrhovateľa nebol dôsledkom jeho konania, ale bol výsledkom slobodného rozhodnutia navrhovateľa akceptovať zmluvné dojednania o paušálnom systéme úhrad za služby spojené s nájmom, vrátane dodávky elektrickej energie. Ani tvrdenie navrhovateľa v tom, že bez písomnej žiadosti a bez súhlasu navrhovateľa vykonal zásah do elektrickej inštalácie navrhovateľa, nie je pravdivé. Elektromery boli nainštalované so súhlasom navrhovateľa, čo potvrdila aj jeho štatutárna zástupkyňa P. R. na pojednávaní dňa 22.03.2011. Navrhovateľ sám aktívne spolupracoval pri ich inštalácii, udeľoval pokyny a vznášal požiadavky. Osobitnou nájomnou zmluvou mu prenajal jedno parkovacie miesto za účelom umiestnenia dieselaagregátu a umožnil mu pripojenie tohto záložného zdroja elektrickej energie do elektrickej sústavy v budove navrhovateľa. Stavby na elektromeroch nesledoval, pretože to nebolo rozhodujúce z hľadiska jeho zmluvných povinností. Mal za to, že k aplikácii dobrých mravov na prejednávanej veci nemôže prísť vtedy, ak by takáto aplikácia viedla k vzniku, zániku, alebo zmene práv a povinností. Na prejednávanej veci nie je možné aplikovať ani § 265 Obchodného zákonníka, ako sa o to snaží navrhovateľ, nakoľko takúto aplikáciu vylučuje aj komentár k tomuto ustanoveniu, v ktorom sa hovorí, že prax má často snahu zneužívať toto ustanovenie a jeho uplatnením sa snaží kompenzovať vlastné riziko pri obchodovaní, prípadne svoju neschopnosť, či nepozornosť pri uzatváraní zmlúv. V danej veci neboli naplnené zákonné predpoklady pre vznik zodpovednosti za škodu a ak neexistuje protiprávny úkon (odporcu), potom nie je potrebné skúmať ani naplnenie, či nenaplnenie ostatných predpokladov. Nesprávny spôsob odpočtu, či výpočtu množstva spotrebovanej elektrickej energie a následné stanovenie ceny za služby bolo spôsobené výlučne konaním, či opomenutím konania na strane navrhovateľa. Nie je preto daná žiadna príčinná súvislosť medzi vznikom škody a konaním, či opomenutím konania na jeho strane (odporcu).

V rámci skutkového stavu súd prvého stupňa zistil, že účastníci konania mali medzi sebou uzatvorené počas sporného obdobia zmluvy o nájme nebytových priestorov v budove navrhovateľa nachádzajúcej sa v T. F. Č.. X M. A. vrátane dodatkov, ktoré v celom rozsahu upravovali ich vzájomné práva a povinnosti, vrátane nájomného a ceny za služby. Nájmomné a cena za poskytované služby, vrátane elektrickej energie, boli stanovené fixne, pevnou sumou. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že cena za služby sa upravovala v dodatkoch na základe návrhu navrhovateľa ako prenajímateľa a jeho akceptáciou odporcom ako nájomcom. Na základe takto uzatvorených zmlúv nemohlo prísť v spornom období k bezdôvodnému obohateniu na strane odporcu, keď navrhovateľ nezohľadnil zvýšenú spotrebu elektrickej energie v dohodnutej fixnej cene za služby, ktorú odporca riadne pláti. Žiadnu inú povinnosť platieb v súvislosti so zvýšenou spotrebou elektrickej energie nemal odporca zmluvne zakotvenú až do 30.09.2009, kedy bol uzatvorený dodatok č. 2 k zmluve o nájme nebytových priestorov č. N 45/2008, podľa ktorého sa v č. II. bod 4 zakotvila fakturácia elektrickej energie podľa skutočnej spotreby.

Súd prvého stupňa k následnej zmene právnej kvalifikácie nároku navrhovateľa na nárok titulom zodpovednosti odporcu za škodu, ktorá mu vo výške uplatnenej pohľadávky mala vzniknúť montážou prevodových elektromerov na zariadenia s vysokou spotrebou elektrickej energie, dôvodil, že v danom prípade sa nejedná o obchodný spor, ani o tzv. kombinovaný obchod. Zákon o nájme a podnájme nebytových priestorov je právny predpis, ktorý spadá do oblasti občianskoprávnej, ide o lex specialis, pričom pri jeho aplikácii sa v prípadoch týmto zákonom neupravených použijú subsidiárne ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to i v prípadoch, ak ide o vzťah medzi dvomi podnikateľmi. Občiansky zákonník upravuje zodpovednosť za škodu v § 420 a nasl., pričom základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú: a/ porušenie právnej povinnosti, b/ vznik škody, c/ kauzálny nexus medzi škodou a porušením právnej povinnosti, d/ zavinenie. Všetky tieto predpoklady musia byť splnené

súčasne, inak povedané nestačí, ak sú splnené len niektoré z nich; ak čo i len jeden z týchto predpokladov nie je naplnený, k vzniku zodpovednosti za škodu nedôjde. V prejednávanej veci, ako už bolo v medzitýmnom rozsudku súdu prvého stupňa konštatované, a ako konštatoval aj odvolací súd (rozhodnutím v poradí prvým), k naplneniu vzniku zodpovednosti odporcu za škodu neprišlo, pretože nebol splnený predpoklad protiprávneho konania na strane odporcu. Porušenie právnej povinnosti spočíva v existencii takého úkonu, ktorý je v rozpore s objektívnym právom, teda normou, ktorá vyplýva zo všeobecne záväzného právneho predpisu, interného predpisu, zmluvy, alebo aj z porušenia prevenčnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že odporca tým, že na svoje zariadenia namontoval elektromery polopriameho merania, porušil nejaký všeobecne záväzný právny predpis. Odporca neporušil ani zmluvné dojednania, pretože zásah do elektrickej inštalácie navrhovateľa vykonal s jeho súhlasom. Túto skutočnosť potvrdila na pojednávaní dňa 22.03.2011 štatutárna zástupkyňa navrhovateľa, keď uviedla, že v roku 2002, keď si odporca zriadil ústredňu, bolo dohodnuté, že na toto zariadenie si osadí elektromer. Elektromer odporca osadil aj na zariadenia namontované v roku 2003, 2007. Skutočnosť, že odporca namontoval na zariadenia tzv. prevodové elektromery vyplývala z toho, že tieto elektromery sa montujú na zariadenia s veľmi vysokou spotrebou elektrickej energie, pokiaľ ide o tzv. podružné meranie spotreby elektrickej energie na samostatných technických zariadeniach, teda nezávisle od hlavného elektromeru. Odporca nemal poučovaciu povinnosť o montáži takéhoto typu elektromeru zmluvne zakotvenú. Ak potom navrhovateľ vykonal odpočet tohto typu elektromeru mechanicky z jeho číselníka bez toho, aby výsledné číslo vynásobil príslušnou konštantou, išlo o dôsledok jeho vlastnej nevedomosti a neopatrnosti, z ktorého mal síce odporca prospech, ten však nezískal v rozpore so zmluvou, či nejakou inou právnou normou. Nemožno preto hovoriť o nejakom úmyselnom, či nebanlivostnom konaní, či opomenutí konania odporcu, keď nešlo v jeho prípade o protiprávny úkon, a teda otázka zavinenia neprichádzala do úvahy. V danom prípade sa nejedná ani o rozpor konania, či nekonania odporcu s dobrými mravmi, pretože dovoľávať sa dodržiavania dobrých mravov iného nemôže ten, komu vznikla majetková ujma v dôsledku jeho vlastného pochybenia a zlyhania. Podľa názoru súdu prvého stupňa navrhovateľ mohol predmetnej situácii predísť vlastnou montážou elektromerov na technické zariadenia odporcu, nakoľko pre odporcu nebola montáž elektromerov potrebná. Mohol tiež zabezpečiť na kontrolu namontovaných elektromerov kvalifikovaného pracovníka, ktorý má potrebné odborné znalosti z oblasti elektrotechniky. Súd prvého stupňa uviedol, že právo patrí bdelym (vigilantibus iura scripta sunt), a preto žalovanú pohľadávku nemohol z vyššie uvedených dôvodov, riadiac sa aj právne záväzným názorom odvolacieho súdu, navrhovateľovi priznať. Rozsudok ďalej odôvodnil ustanovením § 3 ods. 1, 3, 4, § 7 zákona č. 16/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov; § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, dôvodiac ustanovením § 205 ods. 2 písm. a/, b/, d/ a f/ O.s.p. a taktiež ustanovením § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.; odvolaciemu súdu navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a súčasne odporcu zaviazat' zaplatiť mu náhradu trov konania. Navrhovateľ svoje odvolanie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa vôbec neprihliadol na daný právny vzťah z hľadiska spravodlivého usporiadania právneho vzťahu. Formalistickým výkladom práva, bez ohľadu na prizmu dobrých mravov, súd prvého stupňa nesplnil základné požiadavky spravodlivého procesu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I ÚS 255/2010, podľa ktorého: „Orgánom verejnej moci a predovšetkým všeobecným súdom nemožno tolerovať pri interpretácii zákonných ustanovení príliš formalistický postup, ktorý vedie k zjavnej nespravodlivosti. Všeobecný súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale môže a musí sa od neho odchýliť, pokiaľ to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť alebo niektorý z ústavnoprávnych princípov. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov teda nemožno opomínať ich účel a zmysel, ktorý nie je vyjadrený len v slovách a vetách toho - ktorého zákonného predpisu, ale aj v základných princípoch právneho štátu. Svoj nárok považuje za spravodlivý, nakoľko odporca namontoval prevodové elektromery bez jeho vedomia, pretože inak by zjavne nedošlo k sporu v tomto konaní. Vzhľadom na predmet svojej činnosti odporca vedel, že spotrebuje nadmerné množstvo elektriny, ktorú len čiastočne pokryje paušálna platba za poskytnuté služby. Nešlo pritom o mizivý rozdiel medzi účtovanou sumou za elektrickú energiu a cenou skutočne odobratej elektrickej energie. Odporca si bol vedomý toho, že vychádza (navrhovateľ) pri úprave ceny za poskytnuté služby zo skutočného odberu odpísaného z číselníkov elektromerov, pretože inak by zjavne nebol dôvod, pre ktorý by dal namontovať na svoje zariadenia prevodové elektromery. Rovnako však vedel, že pri prevodových elektromeroch je potrebné údaje z číselníkov vynásobiť príslušným koeficientom a až potom je možné dospieť k pravdivým zisteniam o skutočnom odbere. Napriek tomu, že o tom odporca vedel, keďže

si predmetné elektromery objednal a osadil, nepoučil ho o spôsobe ich merania ani žiadnou formou mu neoznámil, že spotreba elektrickej energie odporcu je meraná prevodovými elektromermi. Mal za to, že odporca túto skutočnosť vedome zamlčal. Práve toto konanie spôsobilo značný nedoplatok na spotrebe elektrickej energie, pôvod ktorého zistil až po značnom v čase. V tomto smere ponecháva na uváženie súdu, či považuje za správne, morálne a spravodlivé, aby odporca nezodpovedal za skutočný odber elektrickej energie v rámci užívania predmetu nájmu, keďže ho uviedol pri zisťovaní skutočného odberu do omylu, znemožnil mu reagovať na skutočný odber elektrickej energie spísaním dodatku a následne sa v konaní pred súdom účelovo bránil len tým, že v zmysle zmluvy mal platiť paušál za poskytovanie služieb. Odporca spotreboval elektrickú energiu na svoje podnikateľské účely bez toho, aby za túto spotrebu zaplatil. Svoju povinnosť však preniesol na navrhovateľa, hoci on túto elektrickú energiu nespotreboval. Má za to, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nedoplatok na spotrebe elektrickej energie si podľa jeho záveru zavinil vlastnou nevedomosťou a neopatrnosťou. Aj napriek vyjadreniam sa nedostatočne vysporiadal s otázkou vzniku sekundárneho právneho vzťahu - zodpovednosti za škodu vyplývajúcu z porušenia právnej povinnosti odporcu. Súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, pretože v rozpore s vykonanými dôkazmi prišiel k záveru, že dal odporcovi súhlas s namontovaním sporných elektromerov takzvaného polopriameho merania (ďalej len „prevodové elektromery“). Konanie súdu prvého stupňa zároveň trpí inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Poukázal na to, že súd prvého stupňa vo svojom medzitýmnom v rozsudku zo dňa 07.06.2012 zaujal názor, že namontovanie elektromerov odporcom nepredstavuje zásah do elektrickej inštalácie prenajatých priestorov, následne v rozsudku zo dňa 21.04.2015 už súd prvého stupňa uviedol, že k zásahu do elektrickej inštalácie namontovaním elektromerov došlo. Súčasne súd prvého stupňa bližšie neskúmal dôvod montáže predmetných elektromerov, čo však považuje za podstatnú otázku pre rozhodnutie vo veci. Súd prvého stupňa mu svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom z dôvodu, že vydal takzvané prekvapivé rozhodnutie; rozhodnutie vychádza z nesprávnej aplikácie a nesprávneho výkladu správne zistenej právnej normy. Síce posudzoval jeho nárok z pohľadu zodpovednosti za škodu, avšak príslušné ustanovenia zodpovednosti za škodu nesprávne aplikoval na zistený skutkový stav; v tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 04.09.2013, sp.zn. II. ÚS 591/2012. Súd prvého stupňa vychádzajúc z právneho názoru odvolacieho súdu ustálil, že nájomné a cena za poskytované služby bola medzi účastníkmi konania dojednaná fixne, pevnou sumou, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia súčasne zaujal právny názor, že nebol splnený predpoklad protiprávneho konania na strane odporcu, že nedošlo k porušeniu zmluvnej povinnosti, pretože odporca namontoval prevodové elektromery so súhlasom navrhovateľa. Uvedený názor súdu prvého stupňa však nie správny, nakoľko v čl. IV. ods. 9 zmluvy o nájme nebytových priestorov č. N 35/2003 a článku IV. ods. 1 zmlúv o nájme nebytových priestorov č. N 03/2007 a č. N 45/2008 sa s odporcom dohodli, že: „zmluvné strany sa dohodli, že prípadné stavebné úpravy prenajatých nebytových priestorov môže nájomca vykonať len na základe písomného súhlasu prenajímateľa a na vlastné náklady bez nároku na ich úhradu od prenajímateľa. Ak nájomca realizáciou stavebných úprav spôsobí prenajímateľovi škodu, je povinný ju v plnej výške uhradiť. Náklady na práce navyše vyvolané stavebnými úpravami je nájomca povinný v plnej výške uhradiť.“

S porušením uvedených článkov zmlúv o nájme nebytových priestorov úzko súvisí aj porušenie čl. IV. ods. 16 zmlúv o nájme nebytových priestorov č. N 03/2007 a č. N 45/2008, podľa ktorých: „každý zásah do elektrickej inštalácie prenajímateľa (napríklad rozšírenie svetelných a zásuvkových rozvodov, napojenie nových elektrických spotrebičov, aj tých, ktoré sa pripájajú do zásuvky vidlicou, ale majú príkon 2000 W a viac) musí byť vykonaný na základe písomnej žiadosti, iba so súhlasom prenajímateľa. Prehliadku a revíziu uvedeného zásahu vykoná prenajímateľ.“ Montáž prevodových elektromerov predstavuje zásah do elektrickej inštalácie, na ktorý bol potrebný, podľa citovaných ustanovení zmlúv, písomný súhlas prenajímateľa. Prevodové elektromery boli namontované súčasne s vybudovaním elektroinštalácie, a toto vyplýva aj z výsluchu svedka F. V., že na predmete nájmu „sa neustále robili zmeny... rozšírili sa priestory firmy o priestory v suteréne, v súvislosti s tým sa vymieňal záložný zdroj za väčší... boli to rôzne práce, napríklad vybudovanie elektroinštalácie.“ Z obsahu spisu nevyplýva, že by dal odporcovi na montáž prevodových elektromerov, ako aj na zásah do elektrickej inštalácie, písomný súhlas v zmysle čl. IV. ods. 16 zmlúv o nájme nebytových priestorov č. N 03/2007 a č. N 45/2008. Súd prvého stupňa síce uviedol, že súhlas bol daný, avšak z obsahu spisu nevyplýva, že bol daný písomne. Odporca v konaní s písomným súhlasom ani nedisponoval a do dnešného dňa ho ako dôkaz nepredložil. Má za to, že zásah do elektroinštalácie, ako aj namontovanie elektromerov odporcom, bolo vykonané v rozpore s čl. IV. ods. 16 zmlúv o nájme nebytových priestorov č.

N 03/2007 a č. N 45/2008. Pokiaľ odporca, ako aj súd prvého stupňa, v tomto prípade poukazuje na ústne dohody, tieto nie sú v konaní relevantné, pretože účastníci zmluvy sú zmluvnými dojednaniami viazaní a takýmto zmluvným dojednaním je viazaný aj súd pri posudzovaní veci (pokiaľ nejde o neplatné ustanovenia a podobne). V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 28.02.2002 sp.zn. 33 Odo 311/2001. Je nesprávny úsudok súdu prvého stupňa o tom, že odporca namontovaním predmetných elektromerov neporušil zmluvné dojednania, a preto pri právnom posúdení veci nesprávne aplikoval § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka; konaním odporcu došlo k porušeniu právnej povinnosti zakotvenej v čl. IV. bod 16 zmlúv o nájme nebytových priestorov č. N 03/2007 a č. N 45/2008, tým, že odporca osadil prevodové elektromery bez písomného súhlasu prenajímateľa, čím zasiahol do elektroinštalácie. Súd prvého stupňa ďalej nesprávne právne posúdil poučovaciu povinnosť odporcu o montáži prevodových elektromerov, keď uviedol, že tá nebola zmluvne zakotvená. V prípade subsumpcie poučovacej povinnosti o spôsobe merania prevodových elektromerov pod § 415 Občianskeho zákonníka nemožno na zmluvné dojednania akokoľvek prihliadať. Súd prvého stupňa preto nesprávne hľadal poučovaciu povinnosť odporcu v zmluve, nakoľko táto priamo vyplývala z ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka. Kto nerešpektuje všeobecnú právnu povinnosť, chová sa protiprávne a zodpovedá tak za škodu, ktorá vznikne. Zdôraznil, že aplikácia ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka prichádza do úvahy vtedy, pokiaľ neexistuje konkrétna právna úprava vzťahujúca sa na konanie, ktorého protiprávnosť sa posudzuje. Porušenie prevenčnej povinnosti zároveň znamená porušenie právnej povinnosti v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka a je teda jedným zo základných predpokladov všeobecnej zodpovednosti za škodu založenej na princípe prezumovaného zavinenia. Z týchto dôvodov má za to, že porušenie prevenčnej povinnosti predstavuje protiprávne konanie, ktoré je príčinou vzniku škody, a zakladá vznik zodpovednosti za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka. V tomto smere navrhovateľ poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 16.05.2002, sp.zn. 25 Cdo 1427/2001. Podľa nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 591/2012 „inou vadou konania uvedenou v § 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p. sa rozumie error in procedendo - porušenie ustanovenia zákona upravujúceho konanie od začiatku až do skončenia. Ako príklady sa uvádzajú nezisťovanie skutočností podstatných pre rozhodnutie, porušenie ustanovení o vykonávaní jednotlivých dôkazov, nesprávne meritórne rozhodnutie namiesto odmietnutia alebo zastavenia konania...“ Navrhovateľ v rámci odvolania taktiež poukázal na to, že v priebehu konania zostala nezodpovedaná otázka, prečo odporca osadil práve prevodové elektromery a čo ho k tomu viedlo, keď suma za spotrebu elektrickej energie bola podľa jeho tvrdenia dohodnutá fixne. Súd prvého stupňa sa k tejto zásadnej otázke vyjadril len okrajovo, keď uviedol: „Navrhovateľ mohol predmetnej situácii predísť vlastnou montážou elektromerov na technické zariadenia odporcu, nakoľko pre odporcu nebola montáž elektromeru potrebná.“; súd prvého stupňa vyššie uvedenú skutočnosť podľa navrhovateľa nesprávne posúdil. Ak totiž ustálil, že montáž elektromerov nebola pre odporcu potrebná, bolo úlohou súdu prvého stupňa skúmať, prečo odporca dal elektromery namontovať, čo ho k tomu viedlo a za akým účelom. Ak by súd prvého stupňa dôvod montáže prevodových elektromerov bližšie skúmal, došiel by pravdepodobne k záveru, že účelom ich osadenia bolo uvedenie navrhovateľa do omylu, aby nemohol za pomerne značne dlhé obdobie zistiť skutočnú spotrebu elektrickej energie a reagovať na túto situáciu dodatkom k zmluve podľa čl. II. ods. 6 každej z nájomných zmlúv. Náležité zisťovanie účelu montáže prevodových elektromerov by založilo, respektíve potvrdilo, dôvod zodpovednosti odporcu za škodu podľa § 415 a § 424 Občianskeho zákonníka. Rozhodnutie súdu prvého stupňa považuje za nepresvedčivé a nepreskúmateľné, nakoľko sa vo svojom rozhodnutí odchyľil od dielčích skutkových záverov, ku ktorým dospel vo svojom predchádzajúcom medzitimnom rozsudku bez toho, aby zopakoval dokazovanie. Konanie súdu prvého stupňa opätovne v tejto časti trpí inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Inak povedané k zmene skutkových záverov, ako aj k právnomu posúdeniu, došlo samotným súdom prvého stupňa v opätovnom konaní svojvoľne a bez toho, aby zopakoval dokazovanie; aj z týchto dôvodov považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za nepreskúmateľné a vnútorne nekoherentné. Z hľadiska zachovania práva na dostatočné odôvodnenie rozhodnutia podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd neobstojí len odkaz súdu prvého stupňa na ustanovenie § 226 O.s.p. a zrušujúci rozsudok. Pred rozhodnutím ho súd prvého stupňa nepoučil, že dospel k iným skutkovým zisteniam a k novému právnomu posúdeniu veci. Nedal mu možnosť k tejto otázke sa vyjadriť ešte pred vydaním rozhodnutia a z tohto dôvodu považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za nepredvídateľné, za prekvapivé. Uvedený postup súdu prvého stupňa v konaní neumožňuje zistiť líniu myšlienkového pochodu súdu pri hodnotení tvrdených skutočností (zhodných a sporných) a dôkazov v situácii, v ktorej sa odchyľil od vlastného právneho názoru, a teda výsledkom je prekvapivé rozhodnutie, čo malo za následok odňatie možnosti konať pred súdom; zdôraznil rozhodnutie Krajského súdu Banská

Bystrica zo dňa 22.10.2014, sp.zn. 17Co 1124/2013. V závere poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 243/2007, I. ÚS 155/2007, I. ÚS 402/2008. Hoci odvolanie navrhovateľa smerovalo proti rozsudku súdu prvého stupňa ako celku, t.j. aj vo výroku o náhrade trov konania, navrhovateľ nesprávnosť tohto výroku ničím neodôvodnil, vôbec nenamietal vecnú a právnu nesprávnosť rozsudku súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania.

Odporca odvolanie nepodal. Vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že v prípade predmetu sporu medzi navrhovateľom a odporcom ide o zásady poctivého obchodného styku a nie o dobré mravy (§ 265 Obchodného zákonníka). Pridržiaval sa svojho vyjadrenia zo dňa 17.03.2015, v ktorom podrobne uviedol a vyjadril právny názor vo vzťahu k ustanoveniu § 265 Obchodného zákonníka a opätovne zdôraznil, že podnikateľské subjekty majú často tendenciu a snahu zneužívať predmetné zákonné ustanovenie na kompenzáciu svojho vlastného podnikateľského rizika, prípadne svoju neschopnosť alebo nepozornosť pri uzatváraní zmlúv a pod. Argumentácia navrhovateľa v odvolaní je presne tým prípadom, ako použiť, respektíve zneužiť, predmetné ustanovenia Obchodného zákonníka a jeho tendenčný výklad vo svoj prospech. Navrhovateľ tvrdí, že inštalácia elektromerov bola tým konaním odporcu, ktoré bolo jeho protiprávnym úkonom, že ku škode navrhovateľa došlo práve neoznámením spôsobu merania nainštalovaných elektromerov (použité takzvaných prevodových elektromerov odporcom). Aj pri čisto teoretickom a akademickom pripustení pravdivosti týchto tvrdení navrhovateľa absentuje splnenie druhej podmienky - a tou je priama príčinná súvislosť medzi týmto „protiprávnym úkonom“ a vznikom škody. Priama príčinná súvislosť medzi vznikom škody a inštaláciou elektromerov by vznikla napríklad vtedy, ak by priamo touto inštaláciou vznikla navrhovateľovi škoda (napríklad poškodenie stavby a podobne). Neoznámenie spôsobu merania takzvaných prevodových elektromerov by mohlo byť v príčinnej súvislosti s porušením inej povinnosti - povinnosti oznámiť spôsob merania týchto elektromerov, avšak takáto povinnosť nevyplývala zo žiadnej zákonnej povinnosti, ani zo zmluvnej povinnosti zo zmluvných vzťahov medzi navrhovateľom a odporcom. Odporca ďalej uviedol, že v prípade aj len teoretického pripustenia existencie „príčiny“ spočívajúcej v inštalácii elektromerov bez súhlasu prenajímateľa ako porušenia povinnosti odporcu absentuje preukázanie následku, ktorým má byť vznik škody na strane navrhovateľa v priamej príčinnej súvislosti s touto príčinou. V prípade i len teoretického pripustenia existencie „príčinnej súvislosti“ medzi neoznámením navrhovateľovi spôsobu merania elektromerov a vznikom žalovanej škody (ujmy) zasa absentuje splnenie prvej podmienky - protiprávnosti konania odporcu, pretože takáto povinnosť odporcu ako nájomcu (oznámiť spôsob merania elektromerov, respektíve povinnosť poskytnúť akékoľvek informácie ohľadom inštalovaných elektromerov) nevyplýva zo žiadneho zákonného ani zmluvného ustanovenia. Odhliadnuc od nepravdivosti týchto východísk a tvrdení navrhovateľa je teda zrejme najmä to, že navrhovateľ pri preukazovaní existencie príčinnej súvislosti spája konanie a následok dvoch rôznych právnych úkonov (resp. právnych skutočností), pričom tieto nie je možné spojiť priamou príčinnou súvislosťou. Súhlas navrhovateľa s montážou elektromeru bol daný, čo vyplýva aj z výpovede pani P. R., predsedníčky predstavenstva navrhovateľa, na pojednávaní konanom dňa 22.03.2011 a na ktorú poukázal aj sám vo svojich predchádzajúcich vyjadreniach. Navrhovateľ sa v zmysle vyššie uvedeného aj naďalej správal tak, že svojím konaním schválil jeho konanie - montáž elektromerov, a to najmä tým, že elektromery následne používal na svoje sledovanie spotreby elektrickej energie. V zmysle § 35 Občianskeho zákonníka prejav vôle sa môže urobiť konaním alebo opomenutím, a ide teda o prípad konkludentného právneho úkonu. Navrhovateľ sa síce odvoláva na protiprávnosť jeho konania čo sa týka inštalácie elektromerov, avšak sám sa „jedným dychom“ zároveň dovoľáva meraní vykonaných týmito elektromermi, ako dôkazmi skutočne ním spotrebovanej elektrickej energie. Medzi vznikom škody a údajným porušením prevenčnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka neexistuje priama príčinná súvislosť, pričom je potrebné sa zamerať na to, či skutočne porušil všeobecnú prevenčnú povinnosť v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka. Povinnosť platiť úhradu za spotrebovanú elektrickú energiu mu bola stanovená zmluvou; z ustanovení zmluvy ani obchodných zvyklostí zavedených medzi účastníkmi nijako nevyplývalo, žeby sa tieto platby mali odvíjať od skutočnej spotreby elektrickej energie, ale suma platieb bola navrhovateľom stanovená ako paušálna suma. Navrhovateľ mu neoznámil, akým spôsobom a podľa akého kľúča vypočítal, respektíve určoval, sumu paušálnych platieb za služby spojené s nájmom, v ktorých bolo dokonca zahrnutých viacero rozličných služieb spojených s nájmom, poskytovaných mu navrhovateľom. Za stavu, kedy spotreba elektrickej energie nájomcov bola nižšia, ako predpoklad prenajímateľa (ktorý interne zahrnul do svojho výpočtu paušálnych platieb), mohol navrhovateľ ako prenajímateľ slušne a úspešne zarábať (vytvárať zisk) aj na týchto paušálnych platbách od nájomcov (a teda aj od neho). To je podnikateľské riziko, ktoré si navrhovateľ sám zo svojej vôle a rozhodnutia rozhodol znášať. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti nemohol

vedieť, ani predpokladať, že ním nainštalované elektromery budú pre navrhovateľa jedným z podkladov pre stanovenie paušálnych platieb za služby spojené s nájmom. Navrhovateľ verejne neprejavil vôľu riadiť sa meraniami elektromerov pre odpočet spotreby energií odporcom. Zdôraznil, že do nájomnej zmluvy medzi zmluvnými stranami nebola v tom čase zakotvená podmienka, že platby za odber elektrickej energie sa riadia práve odpočtom z elektromerov ním inštalovaných. Navrhovateľ už pred inštaláciou elektromerov používal ako základ platieb za dodávku elektrickej energie paušálnu sumu, pričom táto paušálna suma bola v zmluve, respektíve dodatkom k nej, navrhovaná a používaná aj po predmetnej inštalácii elektromerov. Zmena spôsobu určovania platieb za spotrebovanú elektrickú energiu nastala až po uzatvorení dodatku č. 2 k zmluve zo dňa 30.09.2009, teda po začatí v tom čase ešte len mimosúdnych sporov medzi účastníkmi, kedy bol navrhovateľom navrhnutý a ním prijatý systém platieb zohľadňujúcich skutočnú spotrebu elektrickej energie. Porušenie všeobecnej povinnosti predchádzať škodám by teda mohlo prichádzať do úvahy len v prípade, ak by mal alebo mohol mať vedomosť o tom, že merania elektromerov používa navrhovateľ na výpočet výšky sumy za odber spotrebovanej energie. Takúto vedomosť ale nemal a nemohol mať a navrhovateľ ho v danom čase neoslovil s možnosťou úpravy spotreby energie na základe skutočne vykonaných meraní. Neporušil preto povinnosť predchádzať škodám, pretože nemal a nemohol mať vedomosť o tom, že jeho konaním, respektíve nekonaním, by mohla navrhovateľovi vzniknúť škoda. Súčasne odporca v rámci vyjadrenia k odvolaniu uviedol, že navrhovateľ vo svojom odvolaní uvádza: „ak by súd prvého stupňa dôvod montáže prevodových elektromerov bližšie skúmal, došiel by pravdepodobne k záveru, že účelom ich osadenia bolo uvedenie našej spoločnosti (navrhovateľa) do omylu, aby sme nemohli za pomerne značné obdobie zistiť skutočnú spotrebu elektrickej energie a reagovať na to dodatkom k zmluve podľa článku II. ods. 6 každej z nájomných zmlúv.“ Uvedené tvrdenie navrhovateľa považuje za čisto špekulatívne, nakoľko je neodôvodnenou predstavou toho, čo si podľa názoru navrhovateľa myslí (alebo asi skôr mal myslieť) a aké pohnútky ho mali viesť k takémuto konaniu. V odôvodnení rozsudku súd prvého stupňa jasne a zrozumiteľne uviedol, že ak neexistuje protiprávny úkon na jeho strane, potom nie je potrebné skúmať ani naplnenie, či nenaplnenie ostatných predpokladov. Pripomenul tvrdenie súdu prvého stupňa v tom, že nesprávny spôsob odpočtu, či výpočtu množstva spotrebovanej elektrickej energie a následné stanovenie ceny za služby boli spôsobené výlučne konaním, či opomenutím konania na strane navrhovateľa. Nie je preto daná žiadna príčinná súvislosť medzi vznikom škody a konaním, či opomenutím konania na jeho strane. Z uvedeného je potom zrejmé, že súd prvého stupňa správne vyhodnotil jeho konanie a v tej súvislosti sa nezaoberal ďalšími podružnými skutočnosťami, napríklad účelom konania odporcu. Podstatnou skutočnosťou je posúdenie zodpovednosti za škodu spôsobenú odporcom, pričom súd prvého stupňa vyslovil záver, že neboli naplnené zákonné predpoklady pre vznik zodpovednosti za škodu. Súd prvého stupňa jasne a zrozumiteľne v odôvodnení rozsudku uviedol skutočnosti, ktoré ho viedli k záveru, že neporušil zmluvné dojednania, pretože zásah do elektrickej inštalácie vykonal so súhlasom navrhovateľa. Súd prvého stupňa sa odvolal najmä na výpoveď štatutárnej zástupkyne navrhovateľa, ktorá jasne uviedla, že v roku 2002, keď si (odporca) zriadil ústredňu, bolo dohodnuté, že na toto zariadenie si osadí elektromer. Tvrdenie navrhovateľa, že súd prvého stupňa mal zotrvať na svojom právnom názore zachytenom v medzitýmnom rozsudku, je iba subjektívnym názorom navrhovateľa, okrem toho vytrhnutým z kontextu, pretože súd prvého stupňa v zhode s medzitýmnym rozsudkom a rovnako aj v napadnutom rozsudku vo veci samej uviedol, že mal za preukázanú skutočnosť, ktorou bola dohoda zmluvných strán o osadení elektromerov. Navrhovateľ iba vytrhol z kontextu časť informácie uvedenú v medzitýmnom rozsudku a túto použil ako svoj argument. Odvolaciemu súdu navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť a uložiť navrhovateľovi povinnosť nahradiť mu trovy odvolacieho konania v sume 1.286,83 € do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, ktoré súčasne odôvodnil.

Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p. v znení účinnom od 01.01.2016, ďalej len O.s.p.; § 355 O.s.p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 1 O.s.p. neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem, súd prvého stupňa nerozhodol podľa ustanovenia § 115a bez nariadenia pojednávania a nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 17. februára 2016 (§ 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p.). O termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli účastníci, právni zástupcovia účastníkov, upovedomení zákonným spôsobom.

Rozsudok súdu prvého stupňa odvolací súd v zamietajúcej časti vo veci samej potvrdil, pretože je vo výroku vecne správny a keďže sa stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku, ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

Pre správnosť dôvodov rozsudku súdu prvého stupňa, okrem toho, čo je uvedené v napadnutom rozsudku, odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť skutočnosť, že bezdôvodné obohatenie je zainteresované ako subsidiárny právny inštitút, ktorého aplikácia je vylúčená, ak je daný právny vzťah regulovaný osobitnými zákonnými normami. Z obsahu spisu vyplýva, že účastníci konania uzavreli dňa 25.01.2001 zmluvu o nájme nebytových priestorov č. N 01/2001, dňa 20.11.2003 zmluvu o nájme nebytových priestorov č. N 35/2003, dňa 23.02.2004 dodatok č. 1 k zmluve o nájme nebytových priestorov č. N 35/2003, dňa 28.04.2004 dodatok č. 2 k zmluve o nájme nebytových priestorov č. N 35/2003, dňa 13.10.2004 dodatok č. 3 k zmluve o nájme nebytových priestorov č. 35/2003, dňa 21.12.2004 dodatok č. 4 k zmluve o nájme nebytových priestorov č. N 35/2003, dňa 19.01.2005 dodatok č. 5 k zmluve o nájme nebytových priestorov č. N 35/2003, dňa 29.07.2005 dodatok č. 6 k zmluve o nájme nebytových priestorov č. N 35/2003, dňa 19.09.2006 dodatok č. 7 k zmluve o nájme nebytových priestorov č. N 35/2003, zmluvu o nájme nebytových priestorov č. N 03/2007 dňa 13.11.2006, zmluvu o nájme nebytových priestorov č. N 45/2008 dňa 01.10.2008, dňa 09.03.2009 dodatok č. 1 k zmluve o nájme č. N 45/2008, a dňa 30.09.2009 dodatok č. 2 k zmluve o nájme č. N 45/2008. Z uvedeného nepochybne vyplýva, že účastníci konania vzájomne upravovali výšku dohodnutého nájmu, pričom z ustanovení jednotlivých zmlúv vyplýva, že cena nájmu, ako aj cena za poskytovanie služieb súvisiacich s nájmom nebytových priestorov medzi inými aj za dodávku elektrickej energie, tepla, pitnej a teplej vody, vodného a stočného, sa účtuje ako suma v konkrétnej výške za 1 m² za rok + príslušná sadzba DPH (čl. II. ods. 3 zmluvy o nájme). Tento stav platil medzi účastníkmi zmlúv (navrhovateľom a právnym predchodcom odporcu) až do uzatvorenia dodatku č. 2 k zmluve o nájme č. N 45/2008 zo dňa 30.09.2009, pričom týmto dodatkom došlo k zmene dohody ohľadom úhrady za spotrebu elektrickej energie, a to podľa skutočnej spotreby elektrickej energie. Inak povedané je nepochybné, tak ako to v rámci skutkového stavu zistil súd prvého stupňa, že účastníci konania dovedy mali vzájomne dohodnutú paušálnu sumu za nájom vrátane za dodávku elektrickej energie, okrem iného aj tepla, pitnej vody, vodného a stočného. Zo zápisnice v konaní pred súdom prvého stupňa vyplýva (č.l. 108 spisu), že predsedníčka predstavenstva navrhovateľa v konaní pred súdom prvého stupňa uviedla, že odporcovi účtovali cenu za služby podľa skutočne spotrebovanej elektrickej energie, a toto sa riešilo dodatkami k zmluvám, kde vždy podľa ich vnútorného kalkulačného vzorca vyrátali cenu služieb jednak za m² podlahovej plochy, ale aj podľa spotrebovanej elektrickej energie. Uviedla, že odpisy elektrickej energie sa robili mesačne a pravidelne, ale žiadny výrazný rozdiel do roku 2007 si nevšimli, nakoľko ide o veľkú budovu, ktorá bola plne obsadená, či už ich vlastnými zamestnancami alebo inými nájomcami. Problém nastal v roku 2007, kedy si všimli nadmerný odber elektrickej energie na hlavnom elektromere, za ktorý museli dodávateľovi elektrickej energie zaplatiť. Z výsluchu taktiež vyplynulo, že elektromery odporca nechal montovať postupne od roku 2002 až do roku 2007. Z uvedenej skutočnosti podľa názoru odvolacieho súdu vyplýva, že v danom prípade bolo vecou odbornej spôsobilosti navrhovateľa zistiť nadmernú spotrebu elektrickej energie a v priebehu nájomného vzťahu tento problém vyriešiť dodatkom k zmluve. Navrhovateľ už v priebehu rokov 2001-2008 mohol mať vedomosť o tom, že spotreba elektrickej energie je nadmerná, nakoľko tieto skutočnosti museli vyplývať z ročného vyúčtovania o spotrebe elektrickej energie.

Navrhovateľ v rámci odvolania dôvodil, že vzhľadom na predmet svojej činnosti odporca vedel, že spotrebuje nadmerné množstvo elektriny, ktorú len čiastočne pokryje paušálna platba za poskytnuté služby. Nešlo pritom o mizivý rozdiel medzi nimi účtovanou sumou za elektrickú energiu a cenou skutočne odobratej elektrickej energie. Odporca si bol podľa navrhovateľa vedomý toho, že ich spoločnosť vychádza pri úprave ceny za poskytnuté služby zo skutočného odberu odpísaného z číselníkov elektromerov, pretože inak by zjavne nebol dôvod, pre ktorý by dal namontovať na svoje zariadenia prevodové elektromery. Rovnako však vedel, že pri prevodových elektromeroch je potrebné údaje z číselníkov vynásobiť príslušným koeficientom a až potom je možné dospieť k pravdivým zisteniam o skutočnom odbere. Napriek tomu, že o tom odporca podľa názoru navrhovateľa vedel, keďže si predmetné elektromery objednal a osadil, nepoučil navrhovateľa o spôsobe ich merania, ani žiadnou formou neoznámil, že spotreba elektrickej energie odporcu je meraná prevodovými elektromermi. Navrhovateľ mal za to, že odporca túto skutočnosť vedome zamlčal; že práve toto konanie odporcu spôsobilo značný nedoplatok na spotrebe elektrickej energie, pôvod ktorého zistil navrhovateľ až po značnom v čase.

V tomto smere musí odvolací súd uviesť že vo vzťahu, ktorý medzi účastníkmi vznikol, sa priority vychádza zo zmluvy o nájme nebytových priestorov uzavretej podľa zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov, z ktorej vyplýva, že účastníci zmluvy si dohodli paušálnu sumu za 1 m² vzťahujúcu sa k nájmu, ako aj k odberu elektrickej energie, tiež k vodnému, stočnému. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je potom možné požadovať rozdiel, ktorý vznikne (nedoplatok, respektíve preplatok) formou vydania bezdôvodného obohatenia. Rovnako by to bolo aj v prípade, ak by navrhovateľ reálne uhradil menej za elektrickú energiu, za situácie, že odporca by pri dohodnutom paušále uhradil viac ako reálne spotreboval; ani v tomto prípade by na strane navrhovateľa nevzniklo bezdôvodné obohatenie (išlo by o zisk).

Navrhovateľ v tejto súvislosti dôvodil, že predmetný nárok mal súd prvého stupňa posúdiť ako nárok na náhradu škody, kedy odporca porušil ustanovenie § 415 Občianskeho zákonníka tým, že mu neoznámil skutočnosť, že ide o takzvané prevodové elektromery, pričom údaje z číselníkov je potrebné vynásobiť príslušným koeficientom, a tak zistiť skutočný odber elektriny, t.j. porušil priamo zákonnú (prevenčnú) povinnosť. Argumentácia navrhovateľa v tom smere, že odporca neoznámením týchto skutočností porušil zákonnú povinnosť s poukazom na ustanovenie § 415 Občianskeho zákonníka, podľa názoru odvolacieho súdu neobstojí, nakoľko je pravdou, že odporca informácie ohľadom prevodových elektromerov mohol navrhovateľovi uviesť v rámci korektných obchodných vzťahov, avšak na druhej strane aj samotný navrhovateľ pri zachovaní odbornej starostlivosti, ktorú ako prenajímateľ má, mohol túto skutočnosť zistiť sám. V tejto súvislosti nie je možné podľa názoru odvolacieho súdu použiť ustanovenie § 415 Občianskeho zákonníka, nakoľko, tak ako to vyplýva z vyjadrenia odporcu, odporca nemohol vedieť ani predpokladať, že ním nainštalované elektromery budú pre navrhovateľa jedným z podkladov pre stanovenie paušálnych platieb za služby spojené s nájmom. Navrhovateľ (verejne) neprejavil vôľu riadiť sa meraniami elektromerov pre odpočet spotreby energií odporcom. Medzi účastníkmi je nesporné, že navrhovateľ už pred inštaláciou elektromerov používal ako základ platieb za dodávku elektrickej energie paušálnu sumu, pričom táto paušálna suma bola v zmluve, respektíve dodatkom k nej navrhovateľom navrhovaná a používaná aj po predmetnej inštalácii elektromerov odporcom (s vedomím navrhovateľa). Zmena spôsobu určovania platieb za spotrebovanú elektrickú energiu nastala až po uzatvorení dodatku č. 2 k zmluve zo dňa 30.09.2009, kedy bol navrhovateľom navrhnutý a odporcom prijatý systém platieb zohľadňujúci skutočnú spotrebu elektrickej energie. Pokiaľ ide o montáž elektromerov vykonanú odporcom, odvolací súd musí uviesť, že zo žiadnej zmluvy, ani z jednotlivých ustanovení zmlúv, nevyplýva, že navrhovateľ bude odpisovať stav elektromerov a podľa toho vypočítavať odporcovi sumu za realizovaný odber. Podľa názoru odvolacieho súdu bolo, respektíve malo byť, v odbornej spôsobilosti prenajímateľa (navrhovateľa), ak chcel postupovať tak, že bude zisťovať z prevodových elektromerov ich stav, zabezpečiť si kvalifikovaného pracovníka, ktorý potom potrebné údaje vynásobí príslušným koeficientom a takto sám navrhovateľ mohol zistiť údaje o skutočnom odbere elektrickej energie odporcom. Argumentácia navrhovateľa v tom smere, že odporca mu poskytol zavádzajúce informácie resp. že mu neoznámil skutočnosť, že ide o takzvané prevodové elektromery, že údaje z číselníkov je potrebné vynásobiť príslušným koeficientom, a tak zistiť skutočný odber elektriny, neobstoja, nakoľko navrhovateľ mal byť podľa názoru odvolacieho súdu obozretný a sám dostatočne odborne zdatný na to, aby tieto skutočnosti zistil odbornou ohliadkou vykonanou odborným pracovníkom.

Nezodpovedanou otázkou potom zostáva, prečo si dal odporca namontovať tieto elektromery, keď nemali slúžiť na zistenie reálnej spotreby elektrickej energie. V tomto smere však odvolací súd musí uviesť, že samotná montáž elektromerov nie je porušením žiadnej zmluvnej, ani zákonnej povinnosti odporcu a taktiež navrhovateľ žiadnym spôsobom v konaní pred súdom prvého stupňa nepreukázal, že práve montážou elektromerov reálne došlo k nadmernej spotrebe elektrickej energie. V tomto smere neobstojí ani námietka navrhovateľa spočívajúca v tom, že montážou elektromerov došlo k zásahu do elektrickej inštalácie navrhovateľa, na čo bol potrebný písomný súhlas navrhovateľa (v zmysle čl. IV. ods. 9 a čl. IV. ods. 16 zmlúv o nájme nebytových priestorov č. N 03/2007 a č. N 45/2008). Pri pripustení výkladu, že odporca skutočne potreboval písomný súhlas s montážou týchto elektromerov zo strany navrhovateľa, a teda samotnou montážou došlo k porušeniu vyššie citovaných ustanovení zmlúv o nájme nebytových priestorov vrátane ich dodatkov, je potrebné uviesť, že tu absentuje priama príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom (montážou elektromerov) a vznikom škody (zvýšeným odberom elektrickej energie). Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny

a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. V danej veci má odvolací súd za to, že absentuje protiprávny úkon odporcu, hoci v prípade pripustenia výkladu porušenia zmlúv o nájme nebytových priestorov zo strany odporcu, a to montážou elektromerov, zase absentuje príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody. Z týchto dôvodov nebolo možné posúdiť predmetný nárok ani ako nárok na náhradu škody.

Navrhovateľ v rámci odvolania ďalej uviedol, že odporca vzhľadom na predmet svojej činnosti vedel, že spotrebuje nadmerné množstvo elektriny, ktorú len čiastočne pokryje paušálna platba za poskytnuté služby. V danom prípade má odvolací súd za to, že navrhovateľovi nič nebránilo pri uzatváraní prvej zmluvy (vzhľadom na predmet činnosti odporcu) dohodnúť si úhradu za spotrebu elektrickej energie podľa skutočného odberu. Argumentácia navrhovateľa v tomto smere potom nemá opodstatnenie, nakoľko obe strany tak navrhovateľ, ako aj odporca, boli rovnocennými účastníkmi zmluvy o nájme nebytových priestorov a vzájomne si dohadovali podmienky, ktoré boli výhodné tak pre jednu, ako aj pre druhú zmluvnú stranu. Pokiaľ ide o argument navrhovateľa ohľadom skutočnosti, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je prekvapivým rozhodnutím, v tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že súd prvého stupňa medzitimným rozsudkom (zo dňa 07.06.2012, č.k. 10 C 216/2010-449) rozhodol tak, že určil, že návrh navrhovateľa proti odporcovi je dôvodný a o výške nároku a trovách konania bude rozhodnuté v konečnom rozsudku. Na odvolanie odporcu Krajský súd v Bratislave rozhodnutím zo dňa 30.09.2014, č.k. 3Co 445/2012-486, rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd v rámci svojho rozhodnutia uviedol, že právny vzťah medzi účastníkmi konania bol založený nájomnými zmluvami vrátane ich dodatkov. Ak sa teda poskytovanie služieb uskutočňovalo na základe týchto zmlúv, potom sa nejedná o plnenie bez právneho dôvodu a odporca tak nemohol na úkor navrhovateľa získať bezdôvodné obohatenie. Nájomné zmluvy a ich dodatky neboli súdom vyhodnotené ako neplatné, čo ani zmluvné strany nenamietali, preto nejde ani o bezdôvodné obohatenie z neplatného právneho úkonu. Odvolací súd taktiež uviedol, že nárok navrhovateľa nie je možné posúdiť ani ako nárok na náhradu škody, nakoľko v danom prípade pre takéto posúdenie absentuje protiprávny úkon odporcu, keď odporca osadením elektromerov neporušil zákon, ani zmluvné dojednania; právnym názorom odvolacieho súdu bol súd prvého stupňa v ďalšom konaní viazaný (§ 226 O.s.p.). O tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založí svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvého stupňa, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným (odlišným) právnym záverom odvolacieho súdu nemá účastník konania možnosť vyjadrovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvého stupňa nejavili ako významné. Už len s poukazom na názor odvolacieho súdu vyjadrený v zrušujúcom rozhodnutí bolo zrejmé, že v tomto prípade nemôže ísť o prekvapivé rozhodnutie, nakoľko účastníci konania mali v konaní pred súdom prvého stupňa, v odvolacom konaní, reálnu možnosť sa vyjadriť k nároku navrhovateľa ako náhrada škody alebo ako bezdôvodné obohatenie. Nie je preto odvolaciemu súdu zrejmé, v čom mala prekvapivosť rozhodnutia súdu prvého stupňa spočívať. V tomto smere preto odvolací súd na námietku navrhovateľa neprihliadol, pretože ju nepovažoval za dostatočne odôvodnenú.

Navrhovateľ podal odvolanie aj proti výroku rozsudku súdu prvého stupňa o náhrade trov konania, avšak jeho vecnú a právnu nesprávnosť vôbec nenamietal. Ak odporca odvolanie nepodal, potom odvolací súd nepodriadil vecnému a právnemu prieskumu rozsudok vo výroku o náhrade trov konania a ako taký, už bez ďalšieho, potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

Obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/2004), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/2004). Do obsahu tohto práva nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/1997), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá

účastník konania (II. ÚS 3/1997, II. ÚS 251/2003 rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Cdo 175/2013).

Súd prvého stupňa vo veci vykonal dokazovanie správnym smerom, z neho vyvodil správne skutkové závery a vec napokon rozhodol správne aj po právnej stránke. Navrhovateľ v odvolaní neuviedol žiadne také skutočnosti, vecné a právne relevantné dôvody, ktoré by priviedli pre neho priaznivé rozhodnutie. Z obsahu spisu nevyplýva, žeby v konaní pred súdom prvého stupňa nastala taká vada, takú ani sám odvolateľ netvrdil, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a na ktorú by musel odvolací súd prihliadnuť (§ 212 ods. 3 O.s.p.). Rozsudok obsahuje všetky náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 157 O.s.p. V ňom dal súd prvého stupňa jasnú, presnú, kvalifikovanú odpoveď prečo návrh navrhovateľa zamietol. Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako aj právnej otázky rozhodnutia; avšak len tej, ktorá je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca, nevyhnutná. Z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na každý argument účastníka nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Súdom nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo (porovnaj napr. m.m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.9.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike /sťažnosť č. 59102/08/, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.6.2009, sp.zn. 5 M Cdo 8/2008).

Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p., § 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedoplňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; účastníci ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

Odvolací súd pred svojím rozhodnutím vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľa doručoval právnomu zástupcovi navrhovateľa na adresu sídla zo spisu známej: Zvolen, Námestie SNP 6/11. Pošta zásielku vrátila adresátom neprevzatú s poznámkou, že adresát je neznámy. Právny zástupca navrhovateľa súdu neoznámil zmenu svojho sídla.

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 149 ods. 1, § 151 ods. 1, ods. 5 veta druhá, ods. 8 O.s.p. Odporca bol v odvolacom konaní úspešný, a preto mu podľa vyššie citovaných ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania v zmysle vyúčtovania v sume 1.286,83 €. Uvedené trovy konania predstavujú trovy jeho právneho zastúpenia a pozostávajú z tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, a to za podanie písomného vyjadrenia zo dňa 31.08.2015 k odvolaniu navrhovateľa proti rozsudku súdu prvého stupňa v sume 1.063,97 € (vyrátanej zo sumy 321.718,93 €), 1 x paušálna suma náhrad v sume 8,39 € + 20 % DPH v sume 214,47 € (§ 1 ods. 1, 3, § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. c/, § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom od 1.7.2013).

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p. je navrhovateľ povinný zaplatiť uvedené trovy odvolacieho konania právnomu zástupcovi odporcu.

Odvolací súd prijal rozhodnutia jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.